

Voices through Water

Zestaw narzędzi metodologii kreatywnych i aktywistycznych

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Numer projektu: 2023-1-AT01-KA220-YOU-000161835

Sfinansowano ze środków Unii Europejskiej. Jednak wyrażono tu wyłącznie poglądy i opinie autorów, które nie uszają odzwierciedlać poglądów i opinii Unii Europejskiej i OeAD-GmbH. Ani Unia Europejska, ani OeAD-GmbH nie może ponosić za nie odpowiedzialności.

Voices through water © jest objęty licencją
[Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Postulaty performatywne

Artistic, Activist

Partycypacyjna metoda, w której uczestnicy przekształcają postulaty polityczne w odgrywane scenki performatywne. Zaczynamy pracować w dużej grupie, a następnie tworzymy mniejsze grupy do dalszej pracy nad scenkami.

Grupa docelowa

Osoby w wieku 15+

Min 8 maks. 30

Środowisko

Przestrzeń, w której można się poruszać; wystarczająco dużo miejsca do pracy w oddzielnych grupach

Czas potrzebny

2-3 godziny

Materiały

· Papier i długopisy
· Postulaty polityczne z wcześniejszych warsztatów, rekwizyty, z którymi pracowaliście przy innych scenkach (np. koce, mikrofony itd.)

Cel/zamierzenie

Celem ćwiczenia jest przekształcenie postulatów politycznych w scenki, które można przedstawić w małych lub dużych grupach. Opracowaliśmy tę metodę, bo uczestnicy bardzo chcieli pracować z treściami aktywistycznymi w performansie dla europosłów. Stosując tę metodę, udało nam się wprowadzić podejście silnie intuicyjne i zmysłowe, przemawiające do emocji widza, nie tracąc przy tym nic z treści politycznych. Cały wkład pochodził od grupy, więc ćwiczenie ma charakter partycypacyjny i wszystkie głosy zostają w nim wysłuchane. Ponadto można tu pomieszać grupowe struktury i dynamikę.

Instrukcje krok po kroku

Krok 1: Po ponownym przejrzaniu postulatów politycznych, np. „strategii ponownego zalesienia UE”, uczestnicy powinni poświęcić trochę czasu na zastanowienie się nad 1-3 postulatami, które najmocniej do nich przemawiają. Obejdźcie salę z tymi postulatami. Wypowiadajcie je głośno lub w myślach, szeptem itd., cały czas chodząc.

Krok 2: Aby przejść od myślenia do performance’u, zaczynamy rozgrzewkę głosu i ciała. Można wykorzystać tutaj proste ćwiczenia i ulubione ćwiczenia grupy. Skoncentrujcie się także na swojej pozycji i obecności w przestrzeni.

Krok 3: Następnie zacznijcie poruszać się w przestrzeni i przybierać pozycje: leżącą, siedzącą, stojącą – stanie daleko lub blisko siebie itd. Skoncentrujcie się na odległości i relacji z innymi w przestrzeni. Pozostańcie przez dłuższą chwilę w danej pozycji, następnie ją zmieńcie. Możecie zdecydować, jak często i jak szybko/wolno chcecie zmieniać pozycje. Kontynuujcie w milczeniu przez 10-15 minut, aż wszyscy spróbują różnych konstelacji i poczują wzajemne relacje ciał w przestrzeni.

Krok 4: Stańcie w kółku. Jedna osoba zaczyna: wchodzi do środka wygłaszając swój najważniejszy postulat polityczny i przybierając pozycję w przestrzeni (jak wcześniej). Kiedy zajmie pozycję, zostaje w niej, aż wszyscy wygłoszą swój postulat i znajdą swoją pozycję. Jeśli czyjś postulat lub pozycja do ciebie przemawia, możesz też wejść do środka koła, wypowiedzieć swój postulat i stanąć lub usiąść koło tej osoby, czy też zając inną pozycję obok niej. Kolejne osoby, jedna po drugiej wygłaszają swój postulat i odnoszą się do niego w przestrzeni. Rozejrzyj się: blisko kogo stoisz, a od kogo daleko? Które relacje/powiązania cię interesują? Zapamiętaj je. Kiedy już wszyscy wypowiedzą swój postulat, znów stańcie w kółku.

Krok 5: Powtórzcie krok 4 dwa lub trzy razy – może chcesz zmienić swój postulat lub pozycję; może zmieniają się relacje ze względu na kolejność.

Krok 6: Po trzeciej rundzie zobacz, koło kogo stoisz. W tej konstelacji zacznij mówić o swoich postulatach; może chcesz zaprosić innych, by do ciebie dołączyli. Znajdź swoją grupę, liczba uczestników może być różna. Przez 30 minut pracujcie w tej grupie nad przekształceniem swoich postulatów w jedną scenkę. Najpierw zdecydujcie się na jedno hasło i nazwę grupy; wyjdźcie z założenia, że macie tą scenkę przekonać publiczność do swoich postulatów. Zastanówcie się nad jej formą: może to być występ, show, scena tańca, scena z udziałem publiczności, reklama, wykład itd. Opierajcie się na całej zdobytej wcześniej wiedzy i materiałach na temat sztuki performatywnej. Facylitatorzy artystyczni pomagają poszczególnym grupom, jeśli taka pomoc jest potrzebna. Przykład z naszego procesu: postulaty dotyczące ponownego zalesienia różnych terenów lub zazielenienia miast można przekształcić w hasła w rodzaju „Zieleń zamiast betonu”, a scenka miała formę telewizyjnej reklamy okularów. Zachęcaliśmy małą grupę (która wcześniej razem nie pracowała), żeby jej członkowie dali się wypowiedzieć każdemu, znajdowali razem pomysły, ufali swoim koncepcjom i robili próby scenek.

Krok 7: Zaprezentujcie swoje scenki. Przedstawcie informacje zwrotną, np. posługując się sformułowaniem: „Przemówiło do mnie to, że...”. Następnie dalej pracujcie nad scenkami tak długo, jak czas pozwala.

Ostatecznie scenka „Zieleń zamiast betonu” okazała się bardzo zabawną reklamą – a europoseł w Parlamencie Europejskim dostał okulary przeciwsloneczne z kartonu jako próbkę. W ramach informacji zwrotnej usłyszeliśmy, że scenka odzwierciedla krytyczne metody greenwashingu i że śmiech pomógł oglądającym inaczej spojrzeć na poruszany temat.

Wskazówki dla trenera

Najlepiej przeprowadzić to ćwiczenie pod koniec procesu artystycznego, kiedy uczestnicy znają już narzędzia performatywne i umieją z nich korzystać, znają się, już razem pracowali i są usatysfakcjonowani swoimi postulatami politycznymi.

Zachęcaj uczestników do podnoszenia głosu i stawania w obronie swoich przekonań i postulatów. Przypomnij im, by wyczuli reakcję na swoje postulaty poprzez ruch innych i zachęć do tworzenia innych grup. Daj im czas na znalezienie własnej formy scenki, przypomnij o narzędziach performatywnych, które już znają. Dobrze, żeby obecnych było co najmniej dwóch facylitatorów, którzy pomogą uczestnikom w pracy w małych grupach.

Zachęć też uczestników, by zaufali swojemu ciału i głosowi w wyrażaniu postulatów i emocjonalnemu poziomowi swoich stwierdzeń. Istotne pytania: dlaczego ten temat jest dla was ważny? Co chcecie powiedzieć na temat swojego postulatów? Co łączy was jako grupę roboczą, umożliwiając skupienie się na tym postulatcie?

Komentarz

Kiedy realizowaliśmy to działanie, zdaliśmy sobie sprawę, że kiedy tworzą się nowe grupy, potrzebują większego wsparcia. Mocnym punktem tej metody jest to, że wszyscy uczestnicy zostają wysłuchani i uczą się bronić własnych przekonań.

Warto mieć świadomość, że ten proces może zająć dużo czasu, więc nie poganiaj uczestników, szanuj ich granice.

Alternatywa

Jeśli chcecie pracować w bardziej abstrakcyjny sposób z tańcem, uczestnicy mogą także przekształcić swoje postulaty w krótkie sekwencje ruchu, zamiast je wypowiadać. Następnie skoncentrujcie się na intuicyjnych powiązaniach ruchów, znajdując grupy itd.

Źródło

Christina Rauchbauer brała udział w „Wiener Perspective Meeting” prowadzonym m.in. przez Mariellę Greil (wiedeńską performerkę), która pokazała jej podobną metodę.

Pełną metodę "DasArts Feedback Method" wykorzystaną do przedstawiania informacji zwrotnych można znaleźć online:

<https://www.atd.ohk.nl/en/theatre-programmes/das-theatre/study-programme/feedback-method-1/>